

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов

“ 11 ” 09 20 19 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сценічний костюм та основи сценографії

для студентів 2 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня перший (бакалаврський)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Київ - 2019

Розробник: Вітковський В.В., доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Вітковський В.В., доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

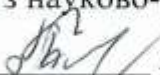
Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Голова засідання кафедри Медвідь Т.А.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 30.08. 2018 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Медвідь Т.А.

Робочу програму перевірено
___. ___. 20__ р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 2019/2020 н.р. (Медвідь Т.А.) «29» серпня 2019 р., протокол № 1
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 кредити 120 годин
Курс	2
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	28
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є вивчення особливостей сценічного костюму; побудови сцени та сценічного оформлення.

Завдання курсу:

- сформувані поняття про особливості сценічного костюму та його значення в хореографічному мистецтві;
- визначити місце історичного костюму серед театральних костюмів;
- навчити розрізняти регіональні особливості національних костюмів;
- прищепити навички створення сценічного костюму з урахуванням особливостей хореографічної композиції.

У результаті вивчення студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання з особливостей побудови сцени у оформленні хореографічної композиції;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес.

Фахові компетентності:

- Здатність за допомогою отриманих знань з історії костюму та законів композиції танцю оформлювати танцювальні номери;
- Здатність усвідомлювати роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин;
- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;
- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної);
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;

- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його реалізації і презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність створювати ескізи костюмів власної хореографічної композиції.

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі історії костюма та сценічного оформлення, і використовувати їх з метою визначення виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту;
- Визначати хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрямки, стилі хореографії;
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Визначати місце хореографії в системі міждисциплінарних зв'язків з метою ствердження національної самосвідомості та ідентичності;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення та оформлення хореографічного твору;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;

Навчання з дисципліни «Сценічний костюм та основи сценографії»

відбувається у формі лекційних занять, семінарських занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів, тем	Всього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна: (28)					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Основи сценографії							
Тема 1 Побудова сцени.	24	8	8	-	-	-	8
Тема 2 Сценічне світло.	14	4	2	-	-	-	8
Тема 3 Художнє оформлення сцени.	18	4	2	-	-	-	12
Модульний контроль	4						
Разом	60	16	12	-	-	-	28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи сценографії

Тема №1: Побудова сцени.

Лекційний модуль:

План:

1. Планшет сцени.
2. Зонування сцени.
3. Куліси, планування куліс.

Семінарське заняття:

1. Архітектура та обладнання сцени.

Модуль самостійної роботи: створити презентацію на тему: «Складові сцени».

Тема №2: Сценічне світло.

Лекційний модуль:

План:

1. Стаціонарне світло.
2. Переносні конструкції світла.
3. Сценічна аудіо та відео техніка.

Семінарське заняття:

1. Світлові ефекти.

Модуль самостійної роботи: написати конспект вивченої теми.

Тема №3: Художнє оформлення сцени.

Лекційний модуль:

План:

1. Різновиди декоративного оформлення сцени.
2. Ігрова сценографія.
3. Жорсткі і м'які декорації і зовнішній образ сцени.
4. Переваги і недоліки декорацій.

Семінарське заняття:

1. Виготовлення, художня обробка та призначення бутафорії.
2. Реквізит та його види.

Модуль самостійної роботи: написати конспект вивченої теми.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	8	8
2.	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3.	Робота на семінарських заняттях	10	6	60
4.	Виконання самостійної роботи.	5	3	15
5.	Виконання модульної роботи	25	2	50
	Разом			139
Коефіцієнт: $139 + 139 = 278$ $278 / 100 = 2,78$				

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Сценічний костюм		
Побудова сцени.	створити презентацію на тему: «Складові сцени».	5
Сценічне світло.	написати конспект вивченої теми.	5
Художнє оформлення сцени.	написати конспект вивченої теми.	5
<i>Разом: 28 год.</i>	<i>Разом: 15 балів.</i>	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На 1 змістовий модуль заплановано 2 модульні контрольні роботи.

Модульна контрольна робота №1.

Тема: Побудова сцени.

Форма: письмова робота (тестування). Максимальна кількість балів – 25.

Питання (дати визначення поняттям):

1. Пристрої сцени.
2. Планування сцени;
3. Зонування сцени;
4. Куліси, плани куліс;
5. Задня куліса;
6. Сценічна виноска;
7. Проектори та інші конструкції.

Модульна контрольна робота №2.

Тема: Сценічне світло і художнє оформлення сцени.

Форма: усне контрольне опитування. Максимальна кількість балів – 25 балів.

Питання:

1. Розкрийте поняття «стаціонарне світло».
2. Опишіть та проаналізуйте переносні конструкції світла.
3. Розкрийте поняття «сценічна аудіо та відео техніка».
4. Опишіть та проаналізуйте «світлові ефекти».
5. Опишіть та проаналізуйте різновиди декоративного оформлення сцени.
6. Розкрийте поняття «бутафорія» та опишіть її призначення.
7. Розкрийте поняття «реквізит» та його види.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, проявив аналітичні здібності, навів приклади, на переважну більшість питань дав правильну відповідь, допущені помилки є незначними.
19-22	Студент знає матеріал, але допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Студент орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна.
7-9	Відповідь на примітивному рівні.
1-6	Студент не орієнтується в зазначеному питанні.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

**6.4 Навчально-методична карта дисципліни
«Сценічний костюм та основи сценографії»**

Разом: 60 год.: лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Основи сценографії			
Кількість балів за модуль	<i>139 балів</i>			
Теми семінарських занять	Тема 1 Побудова сцени. <i>(відвідування – 1 бал)</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 44 бали</i>	Тема 2 Сценічне світло. <i>(відвідування – 1 бал)</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього - 11 балів</i>	Тема 3 Художнє оформлення сцени. <i>(відвідування – 1 бал)</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	
	Лекційні заняття	<i>4 бали</i>	<i>2 бали</i>	<i>2 бали</i>
	Самостійна робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
	Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 <i>(25 балів)</i>	Модульна контрольна робота №2 <i>(25 балів)</i>	
Разом 139 балів				
Коефіцієнт – 2,78				

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Захаржевская Р. Костюм для сцены. – М.: Сов. Россия, 1967.
2. Нанн Д. История костюма 1200-2000. – М.: «АСТ», 2009.
3. Николаева Т.А. Украинская народная одежда. Среднее Поднепровье. – Киев «Наукова думка», 1987.
4. Николаева Т.А. Украинская народная одежда. Среднее Поднепровье. – Киев «Наукова думка», 1988.
5. Стамеров К.К. «Нариси з історії костюмів» І частина. – Київ «Мистецтво», 1978.
6. Стамеров К.К. «Нариси з історії костюмів» ІІ частина. – Київ «Мистецтво», 1978.

Додаткова література:

1. Акимов В. Ф. Художник театра о своём творчестве. – М.: Искусство, 1973.
2. Захаров Р. Слово о танце. - М.: Молодая гвардия, 1979.
3. Балет. Энциклопедия (под редакцией Ю. Григоровича) – М.: Советская энциклопедия, 1980.
4. Мочанов Ю. А. Композиция сценического пространства. – М.: Просвещение, 1981.